

(Berend Vonk)
© Berend Vonk

RECONSTRUCTIE SUBSIDIE VAALS

Het ongemak van Vaals

„Ik heb moeite om iets te ondertekenen waarvan ik nu al weet dat we daar weer uitstappen.“ Typerende verzuchting van CDA'er Gert van Vliet over de worsteling in Vaals met de Trambaanfiets-route. Een reconstructie van het afgelopen halfjaar.

DOOR JOOS PHILIPPENS | VAALS |

17 JANUARI

Vaals, Maastricht, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem en de provincie tekenen een realisatie-overeenkomst over de recreatieve Trambaanfietsroute van Maastricht naar Aken. Die kost 3,7 miljoen, waarvan de

provincie alleen al 2 miljoen geeft. Een gat in de begroting van 320.000 euro moet gedicht worden met een Europese subsidie (XBMob-project) .

22 JANUARI

Ik heb moeite iets te ondertekenen, waarvan ik nu al weet dat we daar weer uitstappen.

GERT VAN VLIET

Tijdens een nogal tumultueuze informatiebijeenkomst in Margraten hekelen bewonersgroepen luidruchtig het gebrek aan transparantie. Ze vinden het onbegrijpelijk dat de realisatie-overeenkomst niet in de gemeenteraden aan de orde komt. In de zaal krabben veel raadsleden en leden van Provinciale Staten zich achter de oren.

19 FEBRUARI

De kritische gemeenteraad van Vaals toont scepsis over de Trambaanfiet-sroute door de al eerder toegezegde 400.000 euro als absolute maximumbijdrage van Vaals te betitelen.

Als dit het einde is, dan gaat het geld terug in de grote pot. Er zijn nu plannen met een grotere prioriteit.

ERIC GEURTS

16 APRIL

Na de verkiezingen neemt het CDA in de Vaalser coalitie de plek in van de PvdA. Het coalitieakkoord spreekt van een bestuursstijl die 'open/transparant' moet zijn. Er staat geen woord in over de Trambaanfiet-sroute.

25 APRIL

De brede kritiek over een gebrek aan transparantie rond de Trambaanfietsroute heeft effect. De bestuurders gooien de boel open. Er starten werkgroepen met deskundigen en bewoners die opnieuw naar het plan kijken. Daar moet in het najaar een advies uit rollen.

24 MEI

Europa nomineert de XBMob-aanvraag voor goedkeuring. Volgens het in november ingediende plan moeten allerlei grensoverschrijdende fietstroutes samen 100.000 toeristen extra trekken. Het totale projectbedrag is 3,7 miljoen euro. De helft van dat bedrag keert Europa uit in de vorm van subsidie. De XBMob-aanvraag is ondertekend door twaalf partijen. Naast Vaals zijn dat: Shimano Europe, Aken, VVV provincie Luik, Eijsden-Margraten, Toerisme Voerstreek, Visé, Maastricht, Plombières, de Service public de Wallonie, Flanders Bike Valley en Shimano Europe.

18 JUNI

In het gemeentehuis van Vaals valt het XBMob-contract in de brievenbus. Voor de Trambaanfietsroute wordt 640.000 euro opgevoerd, uitsluitend en specifiek voor het stuk Vaals-Aken. Vaals moet dat bedrag voorfinancieren om de XBMob-subsidie binnen te halen. Daarvan geeft de Europese Unie later weliswaar 320.000 euro terug, maar de uitgave van 640.000 euro is formeel een tijdelijke overschrijding van het in Vaals afgesproken maximum van 400.000 euro.

19 JUNI

Het college van B en W van Vaals besluit om de gemeenteraad per brief te informeren en stelt dat als Vaals zich terugtrekt uit XBMob dat het einde betekent van 'het project Trambaanfietsroute in zijn huidige vorm, omdat daarmee ruim drie ton uit de begroting vervalst.'

25 JUNI

Op de dag van de raadsvergadering ontvangt Vaals een brief van Eijsden-Margraten, dat namens de twaalf partners de officiële aanvrager van de

XBmob-subsidie is.

Eijsden-Margraten oppert de mogelijkheid dat Vaals tekent, maar direct na afgifte van de subsidiebeschikking alsnog afhaakt. Dus vóór het overmaken van de 640.000 euro. Dan moet Vaals alleen 12.300 euro aan de andere partners betalen voor gemaakte kosten.

CDA-wethouder John Coenen die de portefeuille heeft overgenomen van zijn PvdA-voorganger, roept de gemeenteraad in beslotenheid bijeen. Hij wijst op de mogelijke gevolgen van afhaken, maar de raadsfracties verbazen zich er ten zeerste over dat ze pas zo laat horen over de hele constructie rond het XBMob-project.

Een uur later, tijdens de raadsvergadering zelf, dient Coenens partijgenoot Gert van Vliet een ingrijpende motie in: Vaals weigert niet alleen het XBMob-contract te tekenen, maar stapt meteen helemaal uit het project Trambaanfietsroute. Alle aanwezige raadsleden gaan akkoord.

26 JUNI

Gedeputeerde Eric Geurts is ziedend en dreigt de 2 miljoen van de provincie in te trekken: „Als dit het einde is, dan gaat het geld terug in de grote pot. Er zijn nu plannen met een grotere prioriteit.”

De druk op Vaals groeit, met name omdat de hele XBMob-subsidie nu verloren dreigt te gaan. Pijnlijk, want de aanvraag van Waalse partners is al een keer uitgesteld om de Trambaanfietsroute er aan toe te kunnen voegen. Eijsden-Margraten ziet bovendien een fietsroute naar Visé in gevaar komen.

3 JULI

Burgemeester Reg van Loo praat de collega-gemeenten Eijsden-Margraten en Gulpen-Wittem bij. Ze bespreken mogelijke alternatieven, een ‘Trambaanfietsroute-achtigs.’ Van Loo mag de woordvoering doen, daar branden de andere twee gemeenten hun vingers niet aan.

5 JULI

De provincie grijpt in. Samen met Maastricht, Gulpen-Wittem en Eijsden-Margraten besluit ze de stekker nog niet uit de Trambaanfietsroute te trekken. De adviezen van de werkgroepen van deskundigen en burgers worden afgewacht. Steeds duidelijker wordt dat Vaals, als toehoorder

aanwezig bij het overleg, zich niet geliefd heeft gemaakt.

Dezelfde dag doet buurgemeente Plombières, met de andere partners, een dringend beroep op Vaals om toch te tekenen en zich later weer terug te trekken. Zo kan Plombières zijn verlangde 600.000 euro XBMob-subsidie redden voor een fietsverbinding naar het Drielandenpunt. Burgemeester Reg van Loo besluit dat het hoog tijd is om de fractievoorzitters bijeen te roepen voor spoedoverleg.

6 JULI

Het ingelaste overleg vindt, zeer uitzonderlijk, plaats op vrijdagavond. Van Loo stelt dat het college eigenhandig kan beslissen het XBMob-contract tóch te tekenen, maar de mening van de fracties wordt zeer belangrijk geacht. Hij voert aan dat de ondertekening voor Vaals geen financiële gevolgen heeft, omdat het er zo snel mogelijk weer uitstapt: 'Pas bij uitgaven in het kader van het project zit de subsidie-ontvanger eraan vast'. Bovendien bieden de XBMob-partners aan de verschuldigde 12.300 euro voor hun rekening te nemen. Schoorvoetend gaan alle aanwezige fractievoorzitters akkoord, met een slecht gevoel over deze schijnconstructie.

17 JULI

Burgemeester en wethouders van Vaals besluiten formeel om de XBMob-overeenkomst tóch te tekenen. Formeel verklaart Vaals daarmee 640.000 euro te gaan betalen voor een fietspad naar Aken.